

ADRODDIAD I'R CABINET

19 Chwefror 2013

Aelod Cabinet: Arweinydd y Cyngor

Pwnc: Bidiau Refeniw a Chyfalaf

Swyddog cyswllt: Geraint W George, Pennaeth Strategol a Gwella

Y penderfyniad a geisir/pwrpas yr adroddiad

Mabwysiadu'r argymhellion parthed cyllido'r bidiau

Barn yr aelod lleol

Nid yw'n fater lleol

1. Cefndir

- 1.1 Fel rhan o'r broses allweddol o adnabod a chytuno blaenoriaethau a chyllideb y Cyngor ar gyfer 2013/14, mae'r Cyngor yn gwahodd bidiau refeniw a chyfalaf. Pwrpas y papur hwn yw adrodd ar ganlyniad gwaith blaenoriaethu'r bidiau hynny. Yn unol â'r fframwaith cynllunio busnes, mae'r bidiau wedi eu hadnabod gan y gwasanaethau wrth iddynt ystyried eu blaenoriaethau a chynlluniau gwasanaeth blynyddol.
- 1.2 Eto eleni, yn wyneb y sefyllfa ariannol ddychrynlyd o heriol, gwahoddwyd bidiau o dan y **categori anorfod** yn unig, sef "*gwariant anorfod i gadw gwasanaeth ar ei lefel bresennol neu ymateb i ofynion deddfwriaethol newydd sylweddol na all yr Adran eu cyfarfod.*" Argymhellir cymeradwyo bidiau am ddwy swydd newydd yn unig.
- 1.3 Mae'r adroddiad hwn yn ystyried bidiau a oedd yn cyd-fynd â'r diffiniad **anorfod** yn unig.

- 1.4 Fe dderbyniwyd bidiau nad oedd yn cyd-fynd â'r diffiniad gan eu bod yn ddatblygol eu natur. Un enghraifft oedd bid gan yr Adran Addysg am Gydlynnydd Siarter Iaith. Fe fydd y bidiau datblygol perthnasol yn cael eu hystyried yn ddiweddarach o fewn y drefn o ddatblygu Cynllun Strategol newydd y Cyngor ac fe fydd yr argymhellion ariannu hynny yn mynd gerbron y Cyngor Llawn ym mis Mai.

2. Y Broses Blaenoriaethu

Yn dilyn y gwahoddiad gwreiddiol, derbyniwyd bidiau refeniw cyfwerth a £ 2,410,373 (parhaol), a £ 714,200 (unwaith ac am byth), ynghyd a bidiau cyfalaf o £1,003,600.

Fel y gwelir ar y taenlenni sydd ynghlwm, mae'r symiau yr argymhellir eu cyllido fel a ganlyn:

Bidiau Refeniw Parhaol – £1,265,980

Bidiau Refeniw unwaith ac am byth - £394,250

Bidiau Cyfalaf - £435,000

Amlinellir isod y prif gamau yn y broses ar gyfer blaenoriaethu'r bidiau:-

- asesiad agoriadol o'r holl fidiau a gyflwynwyd gan y Tîm Rheoli Corfforaethol, er sicrhau mai dim ond bidiau anorfod oedd yn cael ystyriaeth.
- yr Adran Strategol a Gwella, yn seiliedig ar y manylion a gyflwynwyd a thrafodaethau pellach gyda'r gwasanaethau, yn paratoi argymhellion ac adroddiad drafft o ran blaenoriaethu a chyllido'r bidiau
- y Tîm Rheoli yn ystyried papur yr Adran Strategol a Gwella a chytuno argymhellion.
- Y Panel Strategaeth Ariannol yn ystyried yr argymhellion.
- Ymgynghori â'r Grŵp Busnes ar yr argymhellion
- Y Pwyllgor Archwilio, Cabinet y Cyngor a'r Cyngor Llawn i ystyried a mabwysiadu'r Strategaeth Ariannol, y blaenoriaethau a ffynonellau cyllido yn eu cyfarfodydd yn Chwefror a Mawrth 2013.

3. Argymhellion.

Gofynnir i aelodau'r Cabinet ystyried y daenlen sydd ynghlwm:

- (i) yr argymhellion parthed cyllido'r bidiau refeniw sydd yn cael eu hystyried yn anorfod a'r bidiau na argymhellir eu cyllido o fewn y gyfundrefn bidiau am y rhesymau a nodir - **Atodiad A**

 - (ii) Rhestr o'r bidiau cyfalaf a dderbyniwyd, a'r argymhellion parthed cyllido'r bidiau - **Atodiad B.**
-

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Unwaith eto, rydym yn wynebu'r penderfyniad anodd ynglŷn â bidiau yr ystyrir eu bod yn anorfod, yng nghyd-destun ein strategaeth ariannol. Mae gwaith herio a thrafod trylwyr wedi dod a ni at yr argymhellion sydd yn yr adroddiad ac 'rwy'n eu cymeradwyo. Wrth gwrs, fel mae'r adroddiad yn nodi, bydd unrhyw faterion datblygol yn cael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o baratoi'r Cynllun Strategol ar gyfer 2013/17.

Y Swyddog Monitro:

Bu ymgynghoriad trylwyr ar y cynigion ac nid oes materion o briodoldeb yn codi.

Y Pennaeth Cyllid:

Cadarnhaf y bu herio trylwyr wrth brosesu'r bidiau gerbron er mwyn sicrhau mai dim ond gofynion cwbl anorfod argymhellir eu cyllido, ac i sicrhau fod gwerth y bidiau yn amcangyfrifon teg o gost dygymod â'r pwysau ychwanegol ar gyllidebau'r adrannau perthnasol.

Sylwer, ymhellach i herio effeithiol o'r bidiau refeniw gwreiddiol eto eleni, mae'r cyfanswm ychwanegol argymhellir ei ariannu erbyn 2013/14 yn llai na 1% o gyllideb refeniw blynyddol y Cyngor.

Nodaf fod y cyfanswm bidiau cyfalaf sydd yma yn llawer llai na'r rhaglen gyfalaf llawn, gan fod swmp y rhaglen yn cynnwys cynlluniau wedi'u hariannu o grantiau penodol sylweddol a chynlluniau sy'n ymrwymadau o flynyddoedd blaenorol.

Atodiadau

Taenlen gyda manylion y bidiau a'r argymhellion.